

RECUNOAȘTEREA CALIFICĂRILOR TINERILOR CARE SE ÎNTORC ÎN ROMÂNIA PENTRU EXERCITAREA UNEI PROFESII LIBERALE REGLEMENTATE.

Raportul Curții Europene de Conturi privind
recunoașterea calificărilor profesionale în UE

Gianina Chirazi, director CNRED

UPLR | 2024

PROFESII REGLEMENTATE

Statele membre au dreptul de a stabili norme privind accesul la diferitele profesii. Dacă o anumită profesie face obiectul unor astfel de norme, aceasta intră în categoria „profesiilor reglementate”.

DEFINIȚII

- profesie reglementată

(Directiva 2005/36/CE)

- autoritate competentă

(Directiva 2005/36/CE)

- experiență profesională (Directiva

2005/36/CE)

- măsuri compensatorii — stagiu de adaptare/probă de aptitudini (Directiva 2005/36/CE)

- prestare temporară și ocazională

(Directiva 2005/35/CE)

- profesie liberală ?

Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Rolul și viitorul profesiilor libere în societatea civilă europeană a anului 2020” 2014/C 226/02

LIBERA CIRCULAȚIE A PROFESIONIȘTILOR

Recunoașterea profesională este o componentă a liberei circulații a persoanelor/lucrătorilor în cadrul Pieței interne și este reglementată prin Directiva 2005/36/CE revizuită. În RO, facilitarea întoarcerii tinerilor profesioniști este o prioritate națională care trebuie îndeplinită și de AC pentru profesiile liberale reglementate.

RAPORTUL CURȚII EUROPENE DE CONTURI

Recunoașterea calificărilor
profesionale în UE - Un mecanism
esențial, utilizat însă rar și
nesistematic

(1 iulie 2024)

Reglementarea profesiilor

Multe profesii sunt încă reglementate de SM. Calculele Curții indică faptul că aproximativ 6 % dintre cetățenii care se mută într-un alt SM utilizează sistemele de recunoaștere a calificărilor profesionale.

Furnizarea de informații

Informațiile furnizate cetățenilor care doresc să exercite o profesie reglementată într-un alt SM sunt, în general, accesibile, dar adesea nefiabile și lipsite de coerență între ele

APLICAREA DIRECTIVEI PRIVIND RECUNOAȘTEREA CALIFICĂRILOR PROFESIONALE PREZINTĂ DEFICIENȚE

UPLR | 2024

1

SM trebuie să se asigure că cetățenii care doresc să obțină recunoașterea profesiei lor în străinătate au acces la o procedură online. Regulamentul privind portalul digital unic consolidează și clarifică obligația SM de a pune la dispoziție proceduri electronice de recunoaștere a calificărilor profesionale. În 2023, majoritatea SM nu puseseră încă în aplicare cerința respectivă.

2

Taxele pentru recunoașterea calificărilor profesionale diferă considerabil de la un stat membru la altul și nu sunt justificate. Niciuna dintre aceste autorități nu a fost în măsură să identifice costurile reale suportate de administrația lor pentru desfășurarea unei proceduri de recunoaștere a calificărilor profesionale.

3

Documentele solicitate depășesc uneori ceea ce se cere în directivă care enumeră doc. pe care AC sunt autorizate să le solicite cetățenilor în timpul unei proceduri, atât pentru stabilirea permanentă, cât și pentru mobilitatea temporară, în cazul în care se efectuează verificări. Cererile excesive de documente reprezintă o sarcină administrativă suplimentară pentru solicitanți.

MĂSURILE COMPENSATORII RĂMÂN DISPROPORȚIONATE

- Măsurile compensatorii pot consta într-un stagiu de adaptare sau într-un test
Cetățenilor ar trebui să li se permită să aleagă tipul de măsură compensatorie. Directiva permite însă derogări, de ex. în cazul profesiilor a căror exercitare necesită o cunoaștere exactă a legislației naționale și în privința cărora un element esențial și constant al activității este furnizarea de consiliere și/sau asistență privind legislația națională (anexa 4 L 200/2004, modificare 2024).
- 17 % din totalul deciziilor de recunoaștere includeau măsuri compensatorii.
250 de autorități competente (30 %) au declarat că ceruseră solicitanților să facă obiectul unor măsuri compensatorii. Mai mult de 50 % dintre ele (130) au indicat că nu au oferit solicitantului posibilitatea de a alege măsura compensatorie.

PRESTAREA TEMPORARĂ ȘI OCAZIONALĂ

● Statele membre aplică diferit verificările prelabile în cazul mobilității temporare

Verificările prelabile sunt permise pentru profesiile (sectoriale) cu „implicații în materie de sănătate sau de siguranță publică”, care nu beneficiază de sistemul automat de recunoaștere și în cazul cărora riscul pe care l-ar presupune lipsa calificărilor profesionale ar fi atât de ridicat încât se impune o verificare prelabilă. Directiva nu definește în mod clar care sunt profesiile vizate de acest concept (anexa 8 L 200/2004 - eliminate în RegProf)

● Comisia a identificat verificările prelabile ca fiind o barieră importantă pe piața unică

Potrivit raportului SMET - Grupul operativ pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică pentru perioada 2022-2023, statele membre realizau verificări prelabile pentru mai mult de 800 de profesii. În total, 20 SM s-au angajat să elimine verificările prelabile.

IMI

Sistemul de informare al Pieței interne (IMI) pentru calificările profesionale nu este neapărat intuitiv, dar este utilizat pe scară largă de AC -82 % utilizează IMI într-un moment sau altul al procedurii de recunoaștere.

ALERTELE

Obligație

Obligația AC-urilor de a introduce alerte în IMI din „motive întemeiate”

Autoritățile sunt copleșite de numărul de alerte și nu le integrează în procedura de recunoaștere

Rolul alertei

AC nu sunt obligate să consulte modulul de alerte privitor la „motivele întemeiate” înainte de a lua o decizie privind recunoașterea calificărilor profesionale.

CPE

5 profesii

Asistent medical generalist, farmacist, fizioterapeut, ghid montan, agent imobiliar

CPE este utilizat cel mai frecvent pentru două profesii: ghid montan și agent imobiliar.

Avantaje

Transparența: durata procesului de obținere a cardului și numărul de carduri emise sunt urmărite automat în IMI.

FURNIZAREA DE INFORMAȚII

● Your Europe

”Aici puteți găsi informații utile dacă, de exemplu, vă stabiliți, locuiți, studiați, munciți, faceți cumpărături sau pur și simplu călătoriți în alt stat membru. Sau, în cazul întreprinderilor, dacă doriți să desfășurați activități comerciale în alte țări din UE”.

● Regulated professions database

HG nr. 414 /2020 privind desemnarea coordonatorului național și a utilizatorilor pentru baza de date a Comisiei Europene cu profesiile reglementate - RegProf, precum și pentru aprobarea activităților de înregistrare a profesiilor reglementate din România și cooperarea administrativă cu Comisia Europeană și autoritățile competente din alte state membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană

● PCUe

ADR

<https://edirect.e-guvernare.ro/SitePages/landingpage.aspx>

● Site-uri AC

- informații accesibile privind recunoașterea
- actualizarea informațiilor
- limba engleză

CONCLUZII

AC-urile au un rol important în fenomenul migrației (inclusiv brain-drain).

Recunoașterea calificărilor profesionale poate constitui o barieră pentru accesul tinerilor în RO la o profesie liberală reglementată.

PROVOCĂRI

● Recunoașterea automată

Raportul Letta, apr. 2024, menționat în Raportul Curții Europene de Conturi: cere extinderea sistemului de recunoaștere automată a calificărilor profesionale. Ca parte a Pieței interne și pentru a îmbunătăți serviciile de sănătate și accesul la medicamente, raportul Letta cere UE să promoveze activ recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale din domeniul farmaceutic.

● Recunoașterea calificărilor cetățenilor din state terțe

Recomandarea Comisiei Europene (UE) 2023/2611 privind recunoașterea calificărilor resortisanților țărilor terțe

PROVOCĂRI

● Recunoașterea online

Verificarea autenticității documentelor

Instrumente oficiale online de traducere

● Testul de proporționalitate

Legea nr. 245 /2020 privind efectuarea unui test de proporționalitate anterior adoptării unor noi reglementări referitoare la profesii.

Raportul Letta, apr. 2024: cere o reexaminare a necesității și a gradului de reglementare a profesiilor.

UPLR | 2024

VĂ MULȚUMIM!

www.cnred.edu.ro

https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2024-10/SR-2024-10_RO.pdf